

วุฒิสภา

เอกสารประกอบการพิจารณาเบื้องต้น

สำหรับสมาชิกวุฒิสภาได้ใช้ในการติดตามผลการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการของสภาผู้แทนราษฎร

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ลักษณะปกครองท้องถิ่น (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

อ.พ.(ร) ๑๑/๒๕๖๘

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาเบื้องต้นของร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี นางสาวแพทองธาร ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๘ และได้เข้าสู่วิธีพิจารณาของที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๘

เอกสารประกอบการพิจารณาเบื้องต้นของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาในเบื้องต้น ทั้งนี้ ก่อนที่สภาผู้แทนราษฎรจะลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และเสนอให้วุฒิสภาพิจารณาต่อไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

เอกสารประกอบการพิจารณาเบื้องต้นของร่างพระราชบัญญัตินี้ ได้จัดทำในรูปแบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ เมื่อท่านต้องการอ่านเอกสารที่แนบมาพร้อมกับเอกสารประกอบการพิจารณาเบื้องต้นนี้ ขอความกรุณาเข้าไปที่ลิงก์หรือ URL ที่ปรากฏด้านล่างของเอกสารนั้น ๆ เพื่ออ่านเอกสาร

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
เมษายน ๒๕๖๘

เอกสารประกอบการพิจารณาเบื้องต้น

จัดทำโดย

นางปณิดา สท้านไตรภพ	เลขาธิการวุฒิสภา
นายทศพร แยมวงษ์	รองเลขาธิการวุฒิสภา
นายโสภณ ขาตบุษย์จารุ	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นางสาวสุธีรา จินายน	นิติกรชำนาญการพิเศษ
นายวรชัย แสนสีระ	นิติกรชำนาญการ
นายทศวิญห์ เกียรติทัตต์	วิทยาการชำนาญการพิเศษ
นางพวงผกา วรศิลป์	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาวบุษบา เสือแป้น	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาวอลงกรณ์ ตันเบ็ต	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางภสพร อัครนาวัน	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๘๘

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ ๑ ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ ร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

๑. เหตุผลที่จำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้	๑
๒. การอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	๕
๓. การตอบชี้แจง	๕
๔. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ	๖
๕. ภาพอินโฟกราฟิกสรุปสาระสำคัญ ร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	๘

ภาคผนวก

: ร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	(๑)
: พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗	(๔๙)
(เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)	
: ตารางเปรียบเทียบ พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ กับร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของเอกสารประกอบการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร)	(๕๓)
: คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๑๓/๒๕๖๓ เรื่อง พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ มาตรา ๑๒ (๑๑) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ หรือไม่ ลงวันที่ ๒ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓	(๖๑)
: คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๗ - ๘/๒๕๖๕ เรื่อง พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ มาตรา ๑๒ (๑๑) (ในส่วนที่เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยยาเสพติด) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ หรือไม่ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๕	(๗๑)
: คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๕/๒๕๖๗ เรื่อง พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ มาตรา ๑๒ (๑๑) ที่บัญญัติคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามของผู้ที่จะได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน ต้องไม่เป็นผู้เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ หรือไม่ ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๗	(๘๑)

ส่วนที่ ๑

ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ
ร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติ
ลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะกรรมการ เป็นผู้เสนอ)

ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ^๑

๑. เหตุผลที่จำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๑.๑ การเสนอร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๘ และได้เข้าสู่วาระพิจารณาของที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๘

๑.๒ สารสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ก่อนที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรจะพิจารณาร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ ประธานสภาผู้แทนราษฎร ได้อนุญาตให้ นายสหชัย แจ่มประสิทธิ์สกุล ผู้อำนวยการสำนักบริหารการปกครองท้องที่ นายชวนกร กันยะมาตร และนายเสริมสุข เหลืองทองคำ ผู้แทนจากกระทรวงมหาดไทย เข้าร่วมชี้แจงต่อที่ประชุมตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๖^๒

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย (นายทรงศักดิ์ ทองศรี) ได้แถลงถึงหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สรุปได้ ดังนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ เพื่อปรับปรุงการกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ใหญ่บ้าน ในกรณีที่เคยเป็นผู้ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดตามที่กฎหมายกำหนด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒ (๑๑) และมาตรา ๒๓ และเพิ่มมาตรา ๑๒ (๑๑/๑))

^๑ สามารถสืบค้นเอกสารแนบระเบียบวาระ เอกสารประกอบการพิจารณา บันทึกการประชุมในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ และบันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้จากเว็บไซต์ LIRT คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร <https://dl.parliament.go.th> หรือสแกนข้อมูลผ่าน QR CODE หมายเลข ๑ ถึง ๔ ในหน้าที่ ๖ และหน้าที่ ๗ และสามารถสืบค้นพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ โดยสแกนข้อมูลผ่าน QR CODE หมายเลข ๕ ในหน้าที่ ๗

^๒ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๖ กำหนดไว้ ดังนี้

“ข้อ ๗๖ ประธานอาจอนุญาตให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีมอบหมายให้บุคคลใด ๆ ชี้แจงข้อเท็จจริงต่อที่ประชุมประกอบการอภิปรายของนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีก็ได้”

เหตุผล

โดยที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยว่า มาตรา ๑๒ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒ ในส่วนที่กำหนดให้การกระทำผิดเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ กฎหมายว่าด้วยยาเสพติด และกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้ง เป็นคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ที่จะได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน โดยไม่จำแนกประเภทการกระทำและความหนักเบาแห่งสภาพบังคับนั้น เป็นการเพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุซึ่งไม่ได้สัดส่วนกัน ชัดหรือแย้งต่อมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังนั้น สมควรปรับปรุงบทบัญญัติมาตรา ๑๒ (๑๑) และแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องมิให้ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และเหมาะสมกับการกระทำและความหนักเบาแห่งสภาพบังคับ ตลอดจนสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่เสนอโดย คณะรัฐมนตรี
ในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ จำนวน ๘ มาตรา มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

๑. วันใช้บังคับ

กำหนดให้พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๒)

๒. คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ที่จะได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน

๒.๑ ผู้ที่จะได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านต้องไม่เป็นผู้เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดตามกฎหมายและฐานความผิดตามที่กำหนดไว้ใน บัญชี ก กฎหมายและฐานความผิดตามมาตรา ๑๒ (๑๑) ท้ายพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒ (๑๑))

๒.๒ ผู้ที่จะได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านต้องไม่เป็นผู้เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดตามกฎหมายและฐานความผิดตามที่กำหนดไว้ใน บัญชี ข กฎหมายและฐานความผิดตามมาตรา ๑๒ (๑๑/๑) ท้ายพระราชบัญญัตินี้ และยังไม่พ้นกำหนดเวลา ๑๐ ปีนับแต่วันพ้นโทษหรือวันพ้นระยะเวลาการลงโทษหรือการกำหนดโทษ แล้วแต่กรณี (ร่างมาตรา ๔ เพิ่มมาตรา ๑๒ (๑๑/๑))

๓. คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ซึ่งสมควรจะเป็นว่าที่ผู้ใหญ่บ้าน

ผู้ซึ่งสมควรจะเป็นว่าที่ผู้ใหญ่บ้านตามมาตรา ๒๒ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังนี้

- (๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- (๒) อายุไม่ต่ำกว่า ๒๕ ปีบริบูรณ์ในวันรับเลือก
- (๓) เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองตามรัฐธรรมนูญด้วยความบริสุทธิ์ใจ
- (๔) ไม่เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช
- (๕) ไม่เป็นผู้มีร่างกายทุพพลภาพจนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ วิกลจริต จิตฟั่นเฟือน

ไม่สมประกอบ ตีดยาเสพติดให้โทษ หรือเป็นโรคตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

(๖) ไม่เป็นสมาชิกรัฐสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ข้าราชการการเมือง ข้าราชการประจำ พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ หรือของรัฐวิสาหกิจ หรือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือลูกจ้างของส่วนราชการ หรือลูกจ้างของเอกชนซึ่งมีหน้าที่ทำงานประจำ

(๗) ไม่เป็นผู้มีอิทธิพลหรือเสียชื่อในทางพาลหรือทางทุจริต หรือเสื่อมเสียในทางศีลธรรม

(๘) ไม่เป็นผู้เคยถูกให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะทุจริตต่อหน้าที่ และยังไม่พ้นกำหนดเวลา ๑๐ ปีนับแต่วันถูกให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก

(๙) ไม่เป็นผู้เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ และยังไม่พ้นกำหนดเวลา ๑๐ ปีนับแต่วันพ้นโทษ

(๑๐) ไม่เป็นผู้เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดตามกฎหมายและฐานความผิดตามที่กำหนดไว้ในบัญชี ก กฎหมายและฐานความผิดตามมาตรา ๑๒ (๑๑) ท้ายพระราชบัญญัตินี้

(๑๑) ไม่เป็นผู้เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดตามกฎหมายและฐานความผิดตามที่กำหนดไว้ในบัญชี ข กฎหมายและฐานความผิดตามมาตรา ๑๒ (๑๑/๑) ท้ายพระราชบัญญัตินี้ และยังไม่พ้นกำหนดเวลา ๑๐ ปีนับแต่วันพ้นโทษหรือวันพ้นระยะเวลาการลงโทษหรือการกำหนดโทษแล้วแต่กรณี

(๑๒) ไม่เป็นผู้เคยถูกให้ออกจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๔ (๖) (เมื่อราษฎรผู้มีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑ ในหมู่บ้านนั้นจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของราษฎรผู้มีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑ ทั้งหมดเข้าชื่อกันขอให้ออกจากตำแหน่ง ในกรณีเช่นนั้นให้นายอำเภอสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง) หรือ (๗) (ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง เมื่อได้รับรายงานการสอบสวนของนายอำเภอว่าบกพร่องในหน้าที่ หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง) และยังไม่พ้นกำหนดเวลา ๑๐ ปีนับแต่วันถูกให้ออก

(๑๓) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล หรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน และยังไม่พ้นกำหนดเวลา ๑๐ ปีนับแต่วันถูกให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก

(๑๔) มีพื้นฐานความรู้ไม่ต่ำกว่าการศึกษาภาคบังคับ หรือที่กระทรวงศึกษาธิการเทียบไม่ต่ำกว่าการศึกษาภาคบังคับ เว้นแต่ในท้องที่ใดไม่อาจเลือกผู้ที่มีพื้นฐานความรู้ดังกล่าวได้ ผู้ว่าราชการจังหวัดโดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย อาจประกาศในราชกิจจานุเบกษายกเว้นหรือผ่อนผันได้ (ร่างมาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๓)

๔. กำหนดบัญชี ก และบัญชี ข ท้ายพระราชบัญญัติ

ให้เพิ่มบัญชี ก กฎหมายและฐานความผิดตามมาตรา ๑๒ (๑๑) และบัญชี ข กฎหมายและฐานความผิดตามมาตรา ๑๒ (๑๑/๑) ท้ายพระราชบัญญัตินี้ เป็นบัญชี ก กฎหมายและฐานความผิดตามมาตรา ๑๒ (๑๑) และบัญชี ข กฎหมายและฐานความผิดตามมาตรา ๑๒ (๑๑/๑) ท้ายพระราชบัญญัติ ลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ (ร่างมาตรา ๖)

๕. บทเฉพาะกาล

บทบัญญัติตามมาตรา ๓ และมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ไม่กระทบต่อการดำรงตำแหน่งของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เฉพาะในทางที่เป็นผลร้ายต่อบุคคลดังกล่าวจนกว่าจะพ้นจากตำแหน่งและเฉพาะในส่วนที่กระทำขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๗)

๖. มาตรารักษาการ

กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๘)

๗. บัญชีท้ายพระราชบัญญัติ

๗.๑ บัญชี ก กฎหมายและฐานความผิดตามมาตรา ๑๒ (๑๑)

(๑) ประมวลกฎหมายยาเสพติด ในความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด เฉพาะในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือจำหน่าย

(๒) กฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ในความผิดฐานกระทำการอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้ง

(๓) กฎหมายว่าด้วยการพนัน ในความผิดฐานเป็นเจ้ามือหรือเจ้าสำนัก

(๔) กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ในความผิดฐานค้ามนุษย์

(๕) กฎหมายว่าด้วยการกักขังเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน ในความผิดฐานกักขังเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน

๗.๒ บัญชี ข กฎหมายและฐานความผิดตามมาตรา ๑๒ (๑๑/๑)

(๑) กฎหมายเกี่ยวกับที่ดิน ในความผิดฐานที่เกี่ยวกับที่สาธารณประโยชน์

(๒) กฎหมายว่าด้วยป่าไม้ ในความผิดฐานทำไม้ หรือเจาะ หรือสับ หรือเผา หรือทำอันตรายด้วยประการใด ๆ แก่ไม้หวงห้าม ความผิดฐานก่อสร้าง แผ้วถาง หรือเผาป่า หรือกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการทำลายป่า หรือเข้ายึดถือหรือครอบครองป่า และความผิดฐานครอบครองซึ่งไม้หวงห้ามอันยังมีได้แปรรูป โดยไม่มีรอยตราค่าภาคหลวงหรือรอยตรารัฐบาลขาย

(๓) กฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ ในความผิดฐานยึดถือครอบครองทำประโยชน์ หรืออยู่อาศัยในที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า หรือทำไม้ อันเป็นการเสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติ

(๔) กฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า ในความผิดฐานมีไว้ในครอบครอง ค้า นำเข้า หรือส่งออก ซึ่งสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง สัตว์ป่าควบคุม สัตว์ป่าอันตราย รวมตลอดทั้งความผิดฐานล่าสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครองเว้นแต่เป็นความผิดที่ไม่ต้องรับโทษ

(๕) กฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ ในความผิดฐานยึดถือหรือครอบครองที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ให้เสื่อมสภาพหรือเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ไปจากเดิมในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ

(๖) กฎหมายว่าด้วยการทวงถามหนี้ ในความผิดฐานกระทำการทวงถามหนี้ ในลักษณะการข่มขู่ การใช้ความรุนแรง หรือการกระทำอื่นใดที่ทำให้เกิดความเสียหายแก่ร่างกาย ชื่อเสียง หรือทรัพย์สินของลูกหนี้หรือผู้อื่น หรือการแสดงหรือการใช้ข้อความ เครื่องหมาย สัญลักษณ์ หรือรูปแบบที่ทำให้เข้าใจว่าเป็นการกระทำของศาล เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐ

(๗) กฎหมายว่าด้วยอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน ในความผิดฐานที่เกี่ยวกับอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน หรือวัตถุระเบิด ที่นายทะเบียน ไม่อาจออกใบอนุญาตให้ได้

๒. การอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ภายหลังจากที่ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ได้นำเสนอร่างพระราชบัญญัติต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ได้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

(๑) ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีสาระสำคัญเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ที่จะได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ และคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๑๓/๒๕๖๓ คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๗ - ๘/๒๕๖๕ และคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๕/๒๕๖๗ ซึ่งจะประกอบเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อรัฐสภาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาศึกษาแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงกฎหมายที่มีลักษณะหรือเนื้อหาในทำนองเดียวกันต่อไป

(๒) เห็นด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ที่จะได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านให้มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ รวมทั้งเหมาะสมกับการกระทำและความหนักเบาแห่งสภาพบังคับ ตลอดจนสอดคล้องกับสถานการณ์ทางสังคมในปัจจุบัน

(๓) ผู้อยู่อาศัยในชุมชนที่ตั้งถิ่นฐานอยู่ในพื้นที่ป่า ซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมากในประเทศไทย ย่อมมีโอกาสที่จะเป็นผู้กระทำความผิดหรือเคยกระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับที่ดิน กฎหมายว่าด้วยป่าไม้ กฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า และกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ อันเป็นกฎหมายและฐานความผิดตามมาตรา ๑๒ (๑๑/๑) บัญชี ข ข้อ (๑) ถึงข้อ (๕) ซึ่งจะทำให้เป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามในการดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน และหากมีการนำกฎหมายดังกล่าวไปใช้เป็นเครื่องมือเพื่อกีดกันกีดกันหรือกีดกันทางการเมือง ก็จะทำให้บุคคลดังกล่าวขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามในการเข้าดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านโดยไม่เป็นธรรม

๓. การตอบชี้แจง

เมื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปรายเสร็จแล้ว รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย (นายทรงศักดิ์ ทองศรี) ได้ตอบชี้แจงต่อที่ประชุมสรุปสาระสำคัญได้ว่า กระบวนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของสภาผู้แทนราษฎรจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเพื่อทำหน้าที่พิจารณาศึกษาเนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติโดยละเอียด ดังนั้น จึงขอรับข้อสังเกตและข้อเสนอแนะที่ได้จากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อนำไปใช้ประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาสำหรับแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น และไม่ทำให้เกิดผลกระทบในทางลบต่อประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนในชุมชนที่ตั้งถิ่นฐานอยู่ในพื้นที่ป่า

๔. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ

มติ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๘ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่หนึ่ง รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ ด้วยคะแนนเสียง ๓๘๔ เสียง ไม่รับหลักการ ไม่มีงดออกเสียง ไม่มี ไม่ลงคะแนน ๓ เสียง และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๑ คน เพื่อพิจารณาในวาระที่สอง ชั้นคณะกรรมการวิสามัญ มีกำหนดการแปรญัตติภายใน ๑๕ วัน

๑. ร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ซึ่งเป็นเอกสารแนบระเบียบวาระ
ในคราวการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๙
(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ
เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๘

<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=L7C2Q>

๒. เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ของสำนักงานกฤษฎีกา
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ในคราวการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๙
(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ
เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๘

<https://dl.parliament.go.th/handle/20.500.13072/624772>

๓. บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๙
(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ
เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๘

https://msbis.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_report/main_warehouse_dll_x.php?aid=11659&mid=4657

๔. บันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๙
(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ
เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๘

https://msbis.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_report/main_warehouse_dll_x.php?aid=11660&mid=4657

๕. พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗
<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=TFPGB>

สรุปสาระสำคัญ ของร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะกรรมการ เป็นผู้เสนอ)

แก้ไขคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของ “ผู้ที่ได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน” ดังนี้

- 1 ไม่เป็นผู้เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดตามกฎหมายและฐานความผิดตามที่กำหนดไว้ใน**บัญชี ก** กายพระราชบัญญัติ
- 2 ไม่เป็นผู้เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดตามกฎหมายและฐานความผิดตามที่กำหนดไว้ใน**บัญชี ข** กายพระราชบัญญัติ และยังไม่พ้นกำหนดเวลา**10 ปี** นับแต่วันพ้นโทษหรือวันพ้นระยะเวลาการลงโทษหรือการกำหนดโทษ แล้วแต่กรณี

บัญชี ก กฎหมายและฐานความผิดตามมาตรา 12 (11)

- 1 **ประมวลกฎหมายยาเสพติด** ในความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด เฉพาะในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือจำหน่าย
- 2 **กฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง** ในความผิดฐานกระทำการอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้ง
- 3 **กฎหมายว่าด้วยการพนัน** ในความผิดฐานเป็นเจ้ามือหรือเจ้าสำนัก
- 4 **กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์** ในความผิดฐานค้ามนุษย์
- 5 **กฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน** ในความผิดฐานกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน

บัญชี ข กฎหมายและฐานความผิดตามมาตรา 12 (11/1)

- 1 **กฎหมายเกี่ยวกับที่ดิน** ในความผิดฐานที่เกี่ยวกับที่สาธารณประโยชน์
- 2 **กฎหมายว่าด้วยป่าไม้** ในความผิดฐานทำไม้ หรือเจาะ หรือสับ หรือเผา หรือทำอันตรายด้วยประการใด ๆ แก่ไม้หวงห้าม ความผิดฐานก่อสร้าง แผ้วถาง หรือเผาป่า หรือกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการทำลายป่า หรือเข้ายึดถือหรือครอบครองป่า และความผิดฐานครอบครองซึ่งไม้หวงห้ามอันยังมีได้แปรรูป โดยไม่มีรอยตราค่าภาคหลวงหรือรอยตรารัฐบาลนาย
- 3 **กฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ** ในความผิดฐานยึดถือครอบครอง ทำประโยชน์ หรืออยู่อาศัย ในที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า หรือทำไม้ อันเป็นการเสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติ
- 4 **กฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า** ในความผิดฐานมีไว้ในครอบครอง ค้า นำเข้า หรือส่งออก ซึ่งสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง สัตว์ป่าควบคุม สัตว์ป่าอันตราย รวมตลอดทั้งความผิดฐานล่าสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครองเว้นแต่เป็นความผิดที่ไม่ต้องรับโทษ
- 5 **กฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ** ในความผิดฐานยึดถือหรือครอบครองที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ให้เสื่อมสภาพหรือเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ไปจากเดิมในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ
- 6 **กฎหมายว่าด้วยการทรงตามหนี่** ในความผิดฐานกระทำการทรงตามหนี่ในลักษณะการข่มขู่ การใช้ความรุนแรง หรือการกระทำอื่นใดที่ทำให้เกิดความเสียหายแก่ร่างกาย ชื่อเสียง หรือทรัพย์สินของลูกหนี่หรือผู้อื่น หรือการแสดงหรือการใช้ข้อความ เครื่องหมาย สัญลักษณ์ หรือเครื่องหมายที่ทำให้เข้าใจว่าเป็นการกระทำของศาลเจ้าหนี่ที่ของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐ
- 7 **กฎหมายว่าด้วยอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน** ในความผิดฐานที่เกี่ยวกับอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน หรือวัตถุระเบิด ที่นายทะเบียนไม่อาจออกใบอนุญาตให้ได้

ภาคผนวก

- : ร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- : พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗
(เฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)
- : ตารางเปรียบเทียบ
พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗
กับร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
(ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของเอกสารประกอบการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร)
- : คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๑๓/๒๕๖๓
เรื่อง พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗
มาตรา ๑๒ (๑๑) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ หรือไม่
ลงวันที่ ๒ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓
- : คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๗ - ๘/๒๕๖๕
เรื่อง พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗
มาตรา ๑๒ (๑๑) (ในส่วนที่เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยยาเสพติด)
ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ หรือไม่
ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๕
- : คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๕/๒๕๖๗
เรื่อง พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗
มาตรา ๑๒ (๑๑) ที่บัญญัติคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม
ของผู้ที่จะได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านต้องไม่เป็นผู้เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุด
ว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๒๖ หรือไม่
ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๗

<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=TGY3X>

โปรดแตะที่ URL

ข้อ ๑๑๙ ในกรณีที่มีความจำเป็นเกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะ
เมื่อสภาผู้แทนราษฎรมีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติใดในวาระที่หนึ่งแล้ว
ประธานวุฒิสภาอาจพิจารณาอนุญาตให้คณะกรรมการการสามัญประจำวุฒิสภา
คณะใดคณะหนึ่งที่เกี่ยวข้อง หรือวุฒิสภาอาจตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้น
คณะหนึ่งมีจำนวนไม่เกินสิบห้าคน แล้วแต่กรณี
เพื่อพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัตินั้นแล้วเป็นเฉพาะกรณีไปก็ได้
และเมื่อสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบในวาระที่สามแล้ว
ให้คณะกรรมการดังกล่าวรายงานต่อประธานวุฒิสภาเป็นการด่วน
ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิก
ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อไป

ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒